

De Medicus Practicus en de Specialistische Geneeskunde VIII, Jhr. B. A. M. Elias, Tandheelkunde 1946. Uitgave Stenfert Kroese, Leiden. Prijs f 11.50, 186 pag. gebonden.

Dr. L. S. Hannema, onder wiens redactie bovengenoemde serie uitgaven voor huisartsen staat, deelt in een voorwoord in het boek van collega Elias mede, dat de tandheelkunde bij de medische opleiding zeer stiefmoederlijk wordt bedeed en dat als gevolg hiervan vaak geheel onnoodig de extractie als eenige therapie door huisartsen geldt. In dit werk wordt meer theorie gegeven dan in andere werken uit de serie en hij hoopt, dat dit boek de kennis der artsen op tandheelkundig gebied zal vergrooten.

In een twaalfstal hoofdstukken gaat Elias dan ook nagenoeg de geheele tandheelkunde door: 1e. dentities, 2e. caries, 3e. kiespijn, ontstekingen, 4e. ziekten van het parodontium, 5e. focal infection, 6e. anaesthesie, 7e. extractie, 8e. moeilijkheden en complicaties na de extractie, 9e. de verstandskiezen in de onderkaak, 10e. replantatie, 11e. enkele aandoeningen van het mondslijmvlies, 12e. kaakfracturen.

Ref. heeft met veel genoegen dit vlotgeschreven boek doorgelezen, op zeer bevattelijke wijze worden vele tandheelkundige vraagstukken belicht en gewezen op de talrijke vraagtekens, die op het gebied van caries en parodontose bestaan. Het probleem der focal infection wordt op gereserveerde wijze behandeld, evenals de schrijver zag ook ref. nooit een geval „als een openbaring“.

Eenige opmerkingen: op p. 10 noemt Elias als elementen, welke dikwijls niet zijn aangelegd onder 3 één van de praemolaren in de bovenkaak misschien juist acht ref. hier de 2e onderpraemolaar; bij de therapie van stomatitis ulcerosa wees van Loon altijd op het gewenschte van 3% peroxyde, ref. mist de differentiaal diagnose met monddiphtherie; op de afbeeldingen bij de hoofdstukken anaesthesie en extractie valt het op, dat de rechterhand van den operateur een rubberhandschoen draagt, de linker niet, dit heeft natuurlijk alleen zin, indien de rechterhand een ziekelijke afwijking heeft.

In dit boek, dat o.a. als leidraad voor scheepsartsen moet dienen, zou ref. gaarne een schematisch overzicht van de soorten kiespijn zien en een uitvoerige beschrijving van het leggen van een provisorische vulling met de daaraan voorafgaande excavatie benevens een lijstje van de noodzakelijke instrumenten en medicamenten.

Ook een hoofdstuk over de beginselen der regulatie zou in dit boek op zijn plaats zijn, het is van belang, dat de huisarts weet, dat een regulatie niet vroeg genoeg begonnen kan worden door den tandarts.

De schrijver moge bovenstaande wenschen beschouwen als bewijzen van de belangstelling, waarmede ref. zijn boek las. Met dit werk kan coll. Elias van harte worden gelukgewenscht, de uitgever zorgde voor een keurige uitvoering, de illustraties zijn fraai. Moge het de kennis der artsen op ons gebied vergrooten en meer waardeering voor ons werk geven.

J. R. JANSMA

Erratum.

In de boekbespreking op blz. 65 in 't vorig nummer is een storende fout geslopen. Aan 't eind van de 5e alinea staat „zijn de tandweefsels van binnen naar buiten en omgekeerd ondoorgankelijk“. Dit is alleen juist bij elementen waar de pulpa verwijderd of avitaal is.